

;Nápis v Delfách: „Poznej sám sebe.“

Ale jak?

Dojdi k sebepoznání. Rozklíčuj svou duši, objasni si smysl svých myšlenek, smysl svých činů, v podstatě smysl svého bytí, tudíž smysl svého života. Je toho člověk schopen? Prožít a pochopit svou vlastní existenci na tomto Světě?

Mnoho z nás žije v nevědomí. Neřídí se sebou, nýbrž se nechávají řídit jinými a ... je to tak pro ně pravděpodobně i jednodušší. Sami nevědí, co chtějí, co by měli očekávat. Potřebují někoho, kdo jim určí, co je správné, jelikož sami za sebe, se nedokáží rozhodnout. Nenesou tak odpovědnost za své vlastní chyby. V podstatě si vůbec nepřipouštějí, že chyby, které v životě uděláme, musíme hledat vždy primárně u sebe a ne u druhých. Ani si je připustit nemohou, nevědí, co je správné, neznají sami sebe a tudíž ani nikdy nemohou chybovat. Nenesou odpovědnost za sebe samotné. A to je ve své podstatě osvobozující, protože takový člověk se nikdy nebude muset za své chyby kát. Osvobodí ho pouze nevědomí, a to jest pomíjivé, avšak činy jsou stálé. Nikdy nepozná život tak, jak by ho chtěl doopravdy žít, nikdy nezmění svůj osud.

Sebepoznání tedy hraje v utváření a rozvíjení vlastní osobnosti nejdůležitější roli, bez něj totiž člověk svou osobnost nikdy nepozná a tudíž ji logicky ani nemůže rozvíjet. Jak jsem již nastínil, spousta lidí k němu nedojde a možná ani nechce dojít, poněvadž se sami bojí, co by ve svém nitru mohla objevit a s čím by se musela vyrovnat. Žijí poté sice jednodušší, ale o spoustu věcí ochuzený, život, nikdy nepoznají, co vše nabízí. Tudíž je pro člověka, jenž se nebojí sebe sama, cesta k sebepoznání stěžejní, ale jak po ní dojít k cíli?

Úplně nejdříve, musíme překonat strach a uvědomit si, že možná nejsme takoví, jací bychom chtěli být. A pokud se s tímto faktem nesmíříme, vždycky ho můžeme ovlivnit, pokusit se ho nějak zvrátit, změnit. Proto je důležité rozkrýt vše, i to, čeho se můžeme bát, jelikož jinak nikdy nepoznáme, jak můžeme s danou vlastností pracovat. Člověk může sám sebe poznat a akceptovat až tehdy, když dokáže a akceptovat a tolerovat většinu ze své osobnosti. A k tomu nepatří jen ty kladné vlastnosti a skutky. Musí se mít rád se vším všudy, tudíž i s činy, na které není pyšný, za které se stydí. Ovšem pokud vezme zodpovědnost i za tyto věci, bere odpovědnost za sebe samého, se svými stinnými stránkami, jež skrývá jeho duše. Jen pokud se akceptuje jako celek, pozná sám sebe.

Ale kdy k tomu dojde? Když jsem na toto téma polemizoval s jedním ze svých kamarádů, tvrdil, že k sebepoznání by měl člověk dojít během dospívání, což je ale podle mě hloupost. Ano, dospívání je čas, kdy si utváříme vlastní názor na spoustu věcí, a je tedy i vhodným obdobím pro pochopení své duše a svého poslání, avšak čas, ve kterém může najít člověk cestu ke svému nitru, dle mě není nijak definován. Je jen na nás, kdy a jak uchopíme svou podstatu, je to zcela individuální. Někdo potřebuje k definici sebe samého dlouhý čas, a i přesto na ni možná nikdy nepřijde. Jiný naopak ví hned, co od sebe může čekat. Dá se říci, že to částečně souvisí i s jakousi cílevědomostí a touhou poznat, proč zrovna já jsem takový. Tato touha někomu nemusí dát spát, může ho sžítat, stejně tak však může být naprosto zanedbatelná.

Člověk tedy je schopen pochopit svou podstatu a svou jedinečnost. A ačkoli to pro někoho může být velmi těžké, myslím si, že pokud opravdu chceme, vždy můžeme sebepoznání dosáhnout. Musíme ovšem chtít, to se mi zdá podstatné. To je podle mě zásadnější otázka, než jak k samotnému sebepoznání dojít. Člověk si ji nesmí bát položit. Jsem připraven znát sám sebe? Pokud odpovím ano, jsem se sebou již vnitřně tak smířen, že už ve chvíli své odpovědi, se musím znát velmi dobře...

Matouš Turza 7. A8